

JUSTITS MINISTERIET

Dato: 11. oktober 2023
Kontor: Lovkvalitet
Sagsbeh: Ida Helene Bendtsen Høj-
berg
Sagsnr.: 2023-06808
Dok.: 3004659

Justitsministeriets lovforslag på lovprogrammet for folketingsåret 2023/24

Indholdsfortegnelse

1. Ændring af lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (Afskæring af voldtægtsdømte personers mulighed for at afsone med fodlænke) (Okt I).....3
2. Ændring af udleveringsloven (Ændring af kompetencen i sager vedrørende anmodning om samtykke til yderligere strafforfølgning) (Okt I)4
3. Ændring af lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser (Retskrav på erstatning og godtgørelse til ofre for terrorhandlinger begået i udlandet) (Okt I).....5
4. Ændring af straffeloven (Forbud mod utilbørlig behandling af genstande med væsentlig religiøs betydning for et trossamfund) (Okt I) (Udskudt – fremsættes Okt II)6
5. Ændring af selskabsloven, lov om skifte af dødsboer, værgeomålsloven, retsplejeloven og forskellige andre love (Digital behandling af tvangsopløsningsager og dødsboskiftesager, juridiske eksamener fra Det Forenede Kongerige Storbritannien og

Nordirland, terminaladgang til indkomstregisteret for Familie- retshuset i værgemålssager m.v.) (Okt I)	7
6. Ændring af lov om udgivelsen af en Lovtidende (Bemyndi- gelse til at fastsætte regler om alternativ offentliggørelse af rets- forskrifter) (Nov I)	8
7. Ændring af straffeloven, retsplejeloven og politiloven (Initia- tiver mod åbenlys og systematisk handel med ulovlige stoffer) (Nov I).....	9
8. Ændring af retsplejeloven og færdselsloven (Ændring af reg- lerne om hastesikring og udlevering af oplysninger om teletrafik, der registreres og opbevares i medfør af retsplejelovens regler, og reglerne om genoptagelse som følge af domme ved Den Eu- ropæiske Menneskerettighedsdomstol samt ændring af reglerne om køre- og hviletid som konsekvens af handels- og samarbejds- aftalen mellem EU og Storbritannien) (Dec I).....	10
9. Ændring af lov om våben og eksplosivstoffer m.v. (Gennem- syn af våbenloven) (Dec II)	12
10. Ændring af retsplejeloven, straffeloven, lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet, lov om våben og eksplosivstoffer m.v. og forskellige andre love (Gennemførelse af bandepakke IV m.v.) (Feb II).....	13
11. Ændring af retsplejeloven (Gennemførelse af initiativer fra en kommende aftale om domstolenes økonomi m.v.) (Feb II) .	14
12. Lovgivning vedrørende selvstændig kriminalisering af tortur, krigsforbrydelser, forbrydelser mod menneskeheden m.v.) (Feb II).....	15
13. Ændring af lovgivning om gældssanering og gældseftergi- velse (Bedre forudsætninger for et liv uden kriminalitet) (Feb II)	16
14. Ændring af konkursloven (Revision af reglerne om kon- kurskarantæne) (Feb II).....	17
15. Ændring af lov om euforiserende stoffer (Ændring af advar- selsreglen) (Feb II).....	18

1. Ændring af lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (Afskæring af voldtægtsdømte personers mulighed for at afsone med fodlænke) (Okt I)

Lovforslaget har til formål at gennemføre et initiativ fra regeringens politiske grundlag fra december 2022 ”Ansvar for Danmark”, hvoraf det fremgår, at det ikke skal være muligt at afsone en dom for voldtægt med fodlænke. Lovforslaget indeholder på denne baggrund forslag til ændringer af straffuldbyrdelseslovens regler om fodlænkeafsoning.

Det foreslås med lovforslaget, at voldtægtsdømte personer afskæres muligheden for at afsone deres straf med fodlænke på egen bopæl. Dette indebærer, at personer, der idømmes en fængselsstraf i indtil 6 måneder for voldtægt, herunder ved andet seksuelt forhold end samleje, ikke vil kunne opnå tilladelse til at afsone på bopælen med fodlænke.

Det foreslås derudover, at voldtægtsdømte personer afskæres muligheden for at blive udstationeret til egen bopæl med fodlænke. Det indebærer for det første, at indsatte, der er idømt fængselsstraf i mere end 6 måneder for voldtægt, herunder ved andet seksuelt forhold end samleje, ikke kan udstationeres til egen bopæl med fodlænke. Det indebærer desuden, at vilkår om fodlænke som betingelse for udgang ikke kan fastsættes for indsatte, der er idømt fængselsstraf for voldtægt, herunder ved andet seksuelt forhold end samleje.

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2024.

2. Ændring af udleveringsloven (Ændring af kompetencen i sager vedrørende anmodning om samtykke til yderligere strafforfølgning) (Okt I)

Med lovforslaget ændres kompetencefordelingen i udleveringslovens § 51, stk. 1, således at det fremover vil være domstolene, der udsteder en anmodning om samtykke fra det udleverende land til, at Danmark kan strafforfølge en person, der er blevet udleveret til Danmark, for andre lovovertrædelser begået før udleveringen end den, der er sket udlevering for (fravigelse af "specialitetsreglen"). Forslaget indebærer, at kompetencen til at udstede en anmodning om samtykke til fravigelse af specialitetsreglen fra stater i Den Europæiske Union, bortset fra de nordiske lande, overføres fra Rigsadvokaten til domstolene.

Ordnningen i udleveringslovens § 51, stk. 2, hvorefter det er anklagemyndigheden, der udsteder en anmodning til de andre nordiske lande om samtykke til fravigelse af specialitetsreglen, videreføres uændret.

Med lovforslaget foreslås indsat en bestemmelse om, at en anmodning om samtykke fra stater uden for Norden og Den Europæiske Union til, at Danmark kan strafforfølge en person, der er blevet udleveret til Danmark, for andre lovovertrædelser begået før udleveringen end dem, der er sket udlevering for, udstedes af rigsadvokaten. Bestemmelsen er en videreførelse af gældende ret.

Det foreslås, at loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelse i Lovtidende.

3. Ændring af lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser (Retskrav på erstatning og godtgørelse til ofre for terrorhandlinger begået i udlandet) (Okt I)

Lovforslaget følger op på beslutningsforslag nr. B 167, som blev vedtaget af et bredt flertal i Folketinget i juni 2022 (Socialdemokratiet, Venstre, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti, Nye Borgerlige, Frie Grønne, Alternativet og UFG).

Formålet med lovforslaget er at indføre et retskrav på erstatning og godtgørelse til ofre for terrorhandlinger begået i udlandet, således at der skabes klarhed over og sikkerhed for, at disse ofre eller deres pårørende har adgang til erstatning i Danmark.

Med lovforslaget foreslås det derfor at ændre lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser (offererstatningsloven), således at staten yder erstatning for personskade forvoldt ved terror eller terrorlignende handlinger begået uden for den danske stat.

Det foreslås samtidig, at der indføres en undtagelse til den foreslåede retskravsordning, således at staten ikke yder erstatning og godtgørelse, hvis der er rimelig grund til at antage, at skadelidte under opholdet i udlandet selv har udvist en handlemåde, der er kriminaliseret i straffelovens § 101 a eller §§ 114-114 j (terrorbestemmelserne).

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2024.

4. Ændring af straffeloven (Forbud mod utilbørlig behandling af genstande med væsentlig religiøs betydning for et trossamfund) (Okt I) (Udskudt – fremsættes Okt II)

Lovforslaget har til formål at kriminalisere utilbørlig behandling af visse genstande med væsentlig religiøs betydning for et trossamfund.

Et udkast til lovforslag har været i offentlig høring i fire uger med frist den 22. september 2023. I udkastet lægges der op til at indføre en bestemmelse i straffelovens § 110 e, stk. 2, som gør det strafbart offentligt eller med forsæt til udbredelse i en videre kreds at behandle genstande med væsentlig religiøs betydning for et trossamfund eller en genstand, der fremstår som en sådan, utilbørligt.

Der pågår aktuelt et arbejde i Justitsministeriet med at se nærmere på de høringssvar, der er indkommet i høringsperioden, med henblik på genfremsættelse af lovforslaget.

5. Ændring af selskabsloven, lov om skifte af dødsboer, værgemålsloven, retsplejeloven og forskellige andre love (Digital behandling af tvangsopløsningssager og dødsboskiftesager, juridiske eksamener fra Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland, terminaladgang til indkomstregisteret for Familieretshuset i værgemålssager m.v.) (Okt I)

Lovforslaget indeholder ændringer, som er nødvendige for at indføre digital behandling af tvangsopløsningssager (tredje release i Domstolsstyrelsens ”Straffe- og skifteprogram”). Med lovforslaget foreslås det bl.a., at al skriftlig kommunikation med skifteretten i tvangsopløsningssager fremover skal ske digitalt på domstolenes skifteportal. Med lovforslaget foreslås endvidere ændringer af dødsboskifteloven og retsplejeloven, der bl.a. vil gøre det muligt for retterne, skifteretterne og retspræsidenterne at beslutte, at domstolenes sags- og skifteportal under særlige forhold ikke skal anvendes.

Derudover lægges der op til at lette adgangen for Familieretshuset i værgemålssager til de oplysninger om indkomst og formue, der fremgår af Skattestyrelsens systemer.

Lovforslaget skal endvidere bl.a. understøtte Erhvervsministeriets implementering af dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2021/2167 af 24. november 2021 om kreditservicevirksomheder og kreditkøbere og om ændring af direktiv 2008/48/EF og 2014/17/EU (NPL-direktivet) samt implementere dele heraf.

Derudover foreslås en række øvrige ændringer af retsplejeloven, herunder på advokatområdet og om et øget antal byretsdommere, en præcisering af forældelsesloven og mindre ændringer af bl.a. konkursloven.

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2024.

6. Ændring af lov om udgivelsen af en Lovtidende (Bemyndigelse til at fastsætte regler om alternativ offentliggørelse af retsforskrifter) (Nov I)

Lovforslaget har til formål at tilvejebringe en bemyndigelse til, at justitsministeren kan fastsætte regler om alternativ offentliggørelse af retsforskrifter, når indførelse i Lovtidende ikke er mulig.

Det antages, at kundgørelse er en forudsætning for, at retsforskrifter kan håndhæves. I dag kundgøres alle retsforskrifter (love, bekendtgørelser mv.) i Lovtidende i elektronisk form på lovtidende.dk. Det betyder, at kundgørelsen og dermed håndhævelsen af nye retsforskrifter afhænger af, at lovtidende.dk er i drift, og at der er adgang til hjemmesiden.

Formålet med lovforslaget er at indføre en bemyndigelse til, at justitsministeren kan fastsætte regler om, at retsforskrifter ikke indføres i Lovtidende, når dette ikke er muligt, og det er nødvendigt at kunne offentliggøre retsforskrifter. Med lovforslaget bemyndiges justitsministeren derudover til at fastsætte regler om, hvordan retsforskrifter i sådanne situationer skal offentliggøres.

Lovforslaget sikrer, at det eksempelvis i tilfælde af en beredskabshændelse, der medfører, at lovtidende.dk ikke er tilgængelig, er muligt at kundgøre f.eks. hastelovgivning og andre presserende retsforskrifter efter en alternativ kundgørelsesordning, hvis tungtvejende hensyn taler herfor.

Lovforslaget forventes ikke at medføre økonomiske konsekvenser for det offentlige af betydning.

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2024.

7. Ændring af straffeloven, retsplejeloven og politiloven (Initiativer mod åbenlys og systematisk handel med ulovlige stoffer) (Nov I)

Lovforslaget har til formål at gennemføre de nødvendige lovgivningsmæssige tiltag, som regeringens initiativer mod åbenlys og systematisk handel med ulovlige stoffer indebærer.

For det første indeholder lovforslaget et forslag om at give politiet mulighed for at udpege en skærpet strafzone i et geografisk afgrænset område, hvor der i strid med lovgivningen om euforiserende stoffer foregår åbenlys og systematisk handel med euforiserende stoffer, der i væsentlig grad er egnet til at skabe utryghed for personer, der bor eller færdes i området (målrettet skærpet strafzone). En målrettet skærpet strafzone indebærer, at straffen for narkotikakriminalitet og overtrædelse af visse zoneforbud begået inden for zonen kan fordobles.

Lovforslaget indeholder for det andet et forslag om at skærpe straffen for de zoneforbud, som politiet i dag har mulighed for at give til bl.a. personer, som tager del i den organiserede hashhandel, ligesom muligheden for varetægtsfængsling af personer, der sigtes for overtrædelse af sådanne zoneforbud, udvides. Det sker med henblik på at give politiet de bedste forudsætninger for at fjerne dem, der deltager i hashhandel, fra gaden.

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2024.

8. Ændring af retsplejeloven og færdselsloven (Ændring af reglerne om hastesikring og udlevering af oplysninger om teletrafik, der registreres og opbevares i medfør af retsplejelovens regler, og reglerne om genoptagelse som følge af domme ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol samt ændring af reglerne om køre- og hviletid som konsekvens af handels- og samarbejdsaftalen mellem EU og Storbritannien) (Dec I)

Der er på baggrund af bl.a. EU-Domstolens dom af 5. april 2022 i sag nr. C-140/20 (Commissioner of An Garda Síochána m.fl.) behov for at ændre en række bestemmelser i retsplejeloven vedrørende hastesikring og udlevering af trafik- og lokaliseringsdata, således at bestemmelserne bringes i overensstemmelse med EU-retten. Bestemmelserne har siden dommens afsigelse været fortolket i overensstemmelse med EU-retten. Lovforslaget har således til formål at bringe de gældende regler i retsplejeloven i overensstemmelse med Domstolens praksis.

Lovforslaget har desuden til formål at ændre overgangsbestemmelsen i § 3, stk. 2, 1. pkt., i lov nr. 291 af 8. marts 2022. Det fremgår af den nævnte bestemmelse, at justitsministeren i en overgangsperiode kan fastsætte regler om fravigelse af retsplejelovens §§ 786 b-786 d, herunder at reglerne helt eller delvis ikke skal anvendes. Bemyndigelsen er udnyttet til at fravige dele af retsplejelovens bestemmelser om målrettet logning.

Der lægges med lovforslaget op til at ændre overgangsbestemmelsen således, at ”i en overgangsperiode” udgår. Den foreslåede ændring har til formål at tage højde for det forhold, at Rigspolitiet har foretaget en replanlægning af politiets it-udviklingsprojektportefølje, som indebærer, at der forventeligt vil gå en længere årrække, inden politiet eventuelt vil være i stand til at understøtte den målrettede personbestemte registrering og opbevaring af trafikdata, jf. retsplejelovens § 786 b.

Desuden har lovforslaget til formål at ændre retsplejelovens regler om genoptagelse af straffesager, bl.a. så der indføres en mulighed for at genoptage straffesager for at efterkomme afgørelser fra Den Europæ-

iske Menneskerettighedsdomstol også i tilfælde, hvor den domfældte ikke vil medvirke til genoptagelse.

Lovforslaget skulle efter planen indeholde en ændring af færdselslovens køre- og hviletidsregler som følge af EU's aftale med Storbritannien som følge af sidstnævntes udtræden af EU. Transportministeriet har dog den 4. oktober 2023 meddelt, at denne lovændring med stor sandsynlighed ikke er aktuel, men eventuelt vil blive gennemført senere ved en særskilt lovgivning. Denne del af forslaget forventes derfor taget ud ved førstkommende revidering af lovprogrammet.

9. Ændring af lov om våben og eksplosivstoffer m.v. (Gennemsyn af våbenloven) (Dec II)

Lovforslaget har til formål at gennemføre de initiativer fra regeringsudspillet ”Strammere greb om våben” fra juni 2023, der kræver lovændring.

Med lovforslaget lægges der op til at sikre strammere kontrol med våbentilladelser til dømte personer. Det foreslås i den forbindelse, at personer, der har begået grove lovovertrædelser eller er meddelt tilhold, opholdsforbud eller bortvisning, ikke skal kunne meddeles våbentilladelse m.v. i et bestemt tidsrum fra domsafsigelsen eller fra beslutningen om tilhold, opholdsforbud eller bortvisning. Der lægges i den forbindelse op til, at justitsministeren bemyndiges til at fastsætte regler herom i en bekendtgørelse.

Endvidere lægges der op til, at justitsministeren bemyndiges til i en bekendtgørelse at fastsætte regler om, at våbentilladelse skal bortfalde for personer, der dømmes for grove lovovertrædelser eller meddeles tilhold, opholdsforbud eller bortvisning.

Herudover foreslås det at etablere en ordning, hvor berørte offentlige myndigheder får en særlig adgang til at indgive bekymringsindberetninger til politiet vedrørende personer med våbentilladelse m.v. Indberetningsordningen indebærer, at politiet på baggrund af bekymringsindberetningen skal foretage en fornyet vandelsvurdering af personen og eventuelt træffe afgørelse om at tilbagekalde personens våbentilladelse m.v., ligesom den offentlige myndighed skal have mulighed for at klage over afgørelsen.

Det foreslås derudover at skærpe bødestrafen for bl.a. uforsvarlig opbevaring af våben, ligesom der lægges op til en skærpelse af bødestrafen for ulovlig besiddelse af ammunition.

10. Ændring af retsplejeloven, straffeloven, lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet, lov om våben og eksplosivstoffer m.v. og forskellige andre love (Gennemførelse af bandepakke IV m.v.) (Feb II)

Det fremgår af regeringsgrundlaget, at regeringen vil fremlægge en ny bandepakke, der gør op med bandernes fødekæde, styrker ”lillebrorindsatsen”, og som effektivt bekæmper organiseret kriminalitet.

Regeringen lancerede den 12. september 2023 udspillet ”Trygge nabolag i hele Danmark – Strammere greb om banderne”. Udspillet indeholder 39 initiativer inden for 7 fokusområder. Udspillet indeholder bl.a. initiativer, der skal tage bedre hånd om unge på kanten af kriminalitet, initiativer der skal gøre op med bandernes økonomiske kriminalitet, og initiativer der skal give myndighederne flere og bedre værktøjer i kampen mod banderne.

Lovforslaget har til formål at gennemføre de dele af en kommende aftale om bandepakke IV, som kræver lovændringer.

11. Ændring af retsplejeloven (Gennemførelse af initiativer fra en kommende aftale om domstolenes økonomi m.v.) (Feb II)

Lovforslaget har bl.a. til formål at gennemføre de initiativer fra en kommende aftale om domstolenes økonomi, som kræver lovændringer.

12. Lovgivning vedrørende selvstændig kriminalisering af tortur, krigsforbrydelser, forbrydelser mod menneskeheden m.v.) (Feb II)

Regeringen ønsker at indføre straffebestemmelser, som selvstændigt kriminaliserer forbrydelser mod menneskeheden, krigsforbrydelser og tortur.

Regeringen nedsatte på den baggrund et udvalg i juni 2023, der har til opgave at udarbejde forslag til, hvordan en selvstændig kriminalisering af forbrydelser mod menneskeheden, krigsforbrydelser og tortur kan indføres mest hensigtsmæssigt i dansk straffelovgivning (Krigsforbrydelsesudvalget). Udvalget har derudover til opgave at tilvejebringe et beslutningsgrundlag for regeringens stillingtagen til, om Danmark skal ratificere ændringen til Rom-statutten om aggressionsforbrydelsen. Udvalget skal på baggrund af sine overvejelser udarbejde et udkast til lovforslag, som indfører særskilte straffebestemmelser om forbrydelser mod menneskeheden, krigsforbrydelser og tortur samt øvrige ændringer af dansk lovgivning, som udvalgets overvejelser giver anledning til, herunder eventuelle lovændringer, som en dansk ratifikation af aggressionsforbrydelsen vil indebære. Udvalget skal så vidt muligt færdiggøre sit arbejde inden udgangen af 2023.

Lovforslaget har til formål at indføre særskilte bestemmelser i dansk straffelovgivning om forbrydelser mod menneskeheden, krigsforbrydelser og tortur på baggrund af Krigsforbrydelsesudvalgets anbefalinger.

13. Ændring af lovgivning om gældssanering og gældseftergivelse (Bedre forudsætninger for et liv uden kriminalitet) (Feb II)

Lovforslaget har til formål at gennemføre de nødvendige lovgivningsmæssige tiltag, som en ny model for straffesagsomkostninger måtte indebære. Lovforslaget er en opfølgning på aftalen om kriminalforsorgens økonomi 2022-2025 mellem den daværende regering (Socialdemokratiet), Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti fra december 2021.

Det nærmere indhold af lovforslaget afhænger af de anbefalinger, som arbejdsgruppen om en ny model for opkrævning af straffesagsomkostninger kommer med. Det forventes, at arbejdsgruppen vil aflægge sin rapport i løbet af 1. kvartal af 2024.

14. Ændring af konkursloven (Revision af reglerne om konkurskarantæne) (Feb II)

Lovforslaget har til formål at gennemføre en revision af reglerne om konkurskarantæne på baggrund af Konkursrådets betænkning, som Konkursrådet afgav i juli 2023. Betænkningen indeholder en række forslag til ændringer af konkurslovens regler om konkurskarantæne. Lovforslaget har derudover til formål at skabe den nødvendige hjemmel i konkursloven til, at private kan få adgang til oplysningerne i konkurskarantæneregistret.

15. Ændring af lov om euforiserende stoffer (Ændring af advarselsreglen) (Feb II)

Med lovforslaget lægges der op til at ændre reglerne for tildeling af advarsler efter § 3, stk. 1, 3. pkt., i lov om euforiserende stoffer for besiddelse af euforiserende stoffer til eget brug.

Efter gældende ret meddeles advarsel i almindelighed ikke, medmindre sociale forhold taler for at meddele en advarsel, og besiddelsen af stoffet er udslag af en stærk afhængighed som følge af et længere og vedvarende misbrug af euforiserende stoffer.

Det nærmere indhold af lovforslaget er ikke fastlagt på nuværende tidspunkt.